

RELAXOTERAPIA PRIN CARTE PENTRU COPIII ȘI TINERII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Angela TIMUȘ,
director, Filiala „Maramureș”

Abstract

The „Maramures” Branch represents an element, a unit of the cultural and educational sphere designed to ensure the continuity of the process of recovering and development of people with special educational needs. The range of special needs is huge and is destined to the category: “people with disabilities”.

The relaxation therapy represents one of the most efficient treatment for this category of users which assure emotional balance. In this connection the library is seen as an oasis of silence and relaxation. Relaxing through book of persons with disabilities includes information, socialization and communication, the ultimate goal being to obtain general satisfaction.

Keywords: relaxation therapy through books, relaxation treatment, emotional balance, person with disabilities.

* * *

Biblioteca „Maramureș” reprezintă o verigă, o structură a sferei culturale și educaționale, menită să asigure o complementaritate și continuitate procesului de recuperare, dezvoltare a persoanelor cu cerințe educaționale speciale (CES). Gama cerințelor speciale este mai vastă și cuprinde, pe lângă categoria „dizabilități”, încă alte două categorii: „dificultăți” și „dezavantaje”.

Una dintre metodele eficiente reprezintă **relaxoterapia**, un tratament prin relaxare, ceea ce presupune asigurarea unui echilibru psihoemoțional. Datorită metodelor de relaxoterapie prin carte, biblioteca este văzută ca o oază de liniște și destindere.

Relaxarea prin carte a persoanelor cu dizabilități include informarea, socializarea și comunicarea, scopul final fiind obținerea satisfacției generale. La ora actuală, sunt considerate a fi eficiente strategiile educaționale și sociale, ce implică o abordare de tip integrativ, incluziv, strategii care dau rezultate concrete, vizibile, obținute pe diferite categorii de dizabilități.

Biblioteca susține și creează condiții adecvate integrării persoanelor cu CES în societate. Astfel, copiii și tinerii cu CES sunt participanți activi în cadrul programului *Săptămâna ușilor deschise* al bibliotecii, *Chișinăul citește o carte*, *Decada Chișinău – orașul meu*. Promovarea participării depline a acestor persoane în viața comunității conduce la îmbunătățirea calității vieții lor, la afirmarea individuală a fiecăruia.

Activitățile organizate de comun acord cu Centrul de zi și activități pentru persoane cu dizabilități de intelect „Start” și Centrul „Planeta carității” încurajează, mobilizează, sprijină și socializează această categorie de copii și tineri. Orice activitate este un prilej de comunicare, de dezvoltare a atenției, a memoriei, a gândirii, a imaginației prin sporirea interesului și curiozității. Relaxoterapia prin carte a persoanelor cu nevoi speciale presupune forme și metode particulare ce completează procesul informativ-formativ. La ei comunicarea se centrează mai mult pe împărtășirea emoțiilor și sentimentelor legate de procesul de asimilare a noilor cunoștințe, iar dacă ne referim la bibliotecă, comunicarea în acest sens are trei forme: între ei, între ei și alți utilizatori, între ei și personalul bibliotecii, astfel comunicarea fiind îmbinată cu relaxarea. Comunicarea este prezentă în toate tipurile de activități organizate de către bibliotecă: activitatea ludică, orele de lectură, artterapia, terapia prin muzică și dans.

Activitatea ludică, ca mijloc de dezvoltare a creativității, este o formă de manifestare a spiritului activ, valorifică avantajele dinamicii de grup. Jocurile creative sunt divizate în jocuri de creație cu subiecte din viața cotidiană și jocuri de creație cu subiecte din povești sau basme.

Orele de lectură individuale și în grup dezvoltă vocabularul și atenția, capacitatea și abilitățile de memorare, libertatea de exprimare și de manifestare personală.

Arterapia reprezintă metoda eficientă, care ajută copiii și tinerii să se exprime fără să fie nevoiți să folosească limbajul verbal și să depășească barierele impuse de problemele lor psihice și mentale. Organizarea în incinta bibliotecii a expozițiilor de lucrări manuale pe suport textil, ceramic, hârtie, realizate de către această categorie, încurajează, stimulează capacitatea creativă și armonioasă.

Terapia prin muzică și dans este cea mai solicitată formă ce stimulează capacitatea expresivă, ajută la dezvoltarea interacțiunii sociale.

Metodele de învățare utilizate ajută tinerii cu dizabilități să-și consolideze capacitatea de a învăța, prin implicarea în activități, astfel acumulând anumite priceperi, deprinderi și cunoștințe.

Efectele relaxoterapiei de orice tip educațional reduce nivelul de marginalizare și stigmatizare a persoanelor cu deficiențe. Optimizarea procesului comunicațional deschide posibilități de socializare cu alți utilizatori ai bibliotecii și personalul ei. Acest proces ridică nivelul respectului de sine și al acceptării din partea altor persoane.

La 13 martie 2015, în incinta Bibliotecii „Maramureș” a avut loc atelierul practic *Bibliotecile publice din Republica Moldova: servicii pentru prestatori și beneficiari ai centrelor pentru copiii și tinerii cu dizabilități*.

Activitatea a fost organizată la inițiativa „Hilfswerk Austria International” în Republica Moldova, reprezentată de către Tatiana Echim.

„Hilfswerk Austria International” în Republica Moldova încurajează parteneriatul, contribuie la crearea de oportunități educaționale și integrare socială a copiilor și tinerilor cu dizabilități.

Invitatul special al evenimentului, Evan Tracz, directorul IREX Moldova / Programul *Novateca*, a apreciat inițiativa bibliotecii în vederea îmbunătățirii calității vieții copiilor și tinerilor cu dizabilități, atingerea unui grad sporit de incluziune socială a acestora. A menționat și despre rolul bibliotecilor publice, care se includ activ în educarea persoanelor cu dizabilități în contexte integrate.

Principalele teme de discuții din cadrul atelierului au vizat rolul bibliotecilor în susținerea și promovarea politicilor de integrare în comunitate a persoanelor cu dizabilități; parteneriatul social ca factor important în reușita educației inclusive a persoanelor cu dizabilități, precum și prezentarea experiențelor practice privind socializarea copiilor și tinerilor cu dizabilități prin diverse forme de activități.

Din cele relatate de participanți s-a constatat că succesul integrării persoanelor cu dizabilități depinde în mare măsură de cooperarea actorilor comunitari, precum și de atitudinea corectă față de aceste persoane.

La atelier au participat bibliotecile publice din Sărata Galbenă, Hâncești, Călărași, Grătiești, Pripiceni, precum și din filialele BM „B.P. Hasdeu”. Despre specificul copiilor și tinerilor cu dizabilități au relatat reprezentanții centrelor „Start”, „Planeta carității”, „Pasarea albastră”, „Picături de suflet”.

Să ai spirit comunitar înseamnă să acționezi responsabil în comun, fără a neglija aspectele particulare, specifice, respectul pentru diferențele celuilalt.

¹Richardot, Bruno. *Des pratiques bibliographiques à l'hermeneutique documentaire: sens et référence en documentatation*. În: Documentaliste, vol. 33 (1996), nr. 1.

²Gadamer, Hans-Georg. *Wahrheit und Methode*. Tübingen, 1975.

³Borgman, Christine L. *Will the Global Information Infrastructure Be the Library of the Future? Central and Eastern Europe as a Case Exemple*. In: EFLA Journal, vol. 22 (1996), nr. 2